

**Університет
імені Альфреда Нобеля**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
[Handwritten signature]
« 15 » *[Handwritten date]* 20 *[Handwritten year]* р.
«Б.У.К. 20201672»

**ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ЗДОБУЛИ
КВАЛІФІКАЦІЮ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА**

зі спеціальностей
242 – «Туризм»
6.140103 – «Туризм»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 3 від «20» лютого 2017 р.

Дніпро
2017

Програма вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули кваліфікацію молодшого спеціаліста / С.П. Кожушко, Л.Г. Бойко – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. – 11 с.

Укладачі: члени фахової атестаційної комісії:

С.П. Кожушко, доктор педагогічних наук, професор;

А.Д. Виселко, кандидат педагогічних наук, доцент;

Л.Г. Бойко, доцент.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародного туризму та мовної підготовки

Протокол № 7 від 16 лютого 2017 р.

Відповідальний за випуск: Кожушко С.П., д.п.н., професор, голова фахової атестаційної комісії зі спеціальності 242 Туризм.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістова програма співбесіди.....	3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	4
4. Література.....	6

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста – з'ясування рівня їх теоретичних знань та практичних навичок осіб, а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Випробування проходить у формі співбесіди з фахових дисциплін та передбачає з'ясування рівня теоретичних знань та відповідності цих знань вимогам освітньо-професійної програми за спеціальністю «Туризм».

Програма співбесіди охоплює дисципліни:

1. Основи індустрії гостинності.
2. Організація туризму.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу на основі оцінювання якості відповідей на поставлені питання під час співбесіди з членами екзаменаційної комісії.

Співбесіда проводиться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Під час співбесіди члени екзаменаційної комісії ставлять запитання, на які вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксує своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВНА ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

Розділ «ОСНОВИ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ»

1. Організаційні структури готельного господарства.
2. Основні етапи розвитку світової індустрії харчування.
3. Транспортні послуги в індустрії гостинності.
4. Тенденції розвитку індустрії гостинності в Україні та інших країнах світу.
- 5. Особливість, сутність і структура гостинності.
- 6. Сутності факторів, що здійснюють вплив на міжнародний туризм.
- 7. Класифікація видів туризму, засобів розміщення, типів подорожей, туристських організацій.
- 8. Нормативно-правова база, що регламентує роботу туристичних компаній.

- 9. Основні функції менеджменту туристської індустрії та гостинності, основи керівництва й лідерства, стилі управління в туристській індустрії.
- 10. Формування організаційної культури в туристській індустрії.
- 11. Маркетинг в туристичному бізнесі.
- 12. Корпоративна культура та мотивація працівників в сфері обслуговування.

Розділ «Основи географії рекреації та туризму»

1. Основні поняття і терміни рекреаційної географії. Рекреація як соціально-економічне явище
2. Фактори розвитку туризму і рекреації.
3. Управління рекреаційною галуззю
4. Рекреація та охорона навколишнього природного середовища
5. Територіальна рекреаційна система
6. Туристсько-рекреаційне районування та районування.
Характеристика туристсько-рекреаційних районів світу
7. Рекреаційна географія України
8. . Туристсько-рекреаційна діяльність, її класифікація

Розділ «Історія туризму»

1. Відмінності між поняттями «мандрівництво», «туризм» та рекреації.
2. Витоки туризму.
3. Особливості розвитку «туризму» у часи Античності.
4. Найхарактерніші риси подорожувань у епоху Відродження.
5. Особливості розвитку «туризму» у XVIII – на початку XIX століть.
6. Найбільш відомі мандрівники-іноземців, що подорожували Україною в різні часи.
7. Передумови виникнення мандрівництва в Україні.
8. Внесок українців у світову історію подорожей.
9. Перші туристські організації в Російській імперії.
10. Розвиток матеріально-технічної бази туризму у міжвоєнний період.
11. Монопольні туристські структури в Україні у повоєнний час.
Охарактеризуйте їхню діяльність.
12. Міжнародний молодіжний обмін. В яких основних формах він здійснювався?
13. Сучасний стан розвитку туризму в Україні.
14. Правові засади туристської галузі в Україні.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття ступеня бакалавра за скороченим терміном підготовки або на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, що здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за спорідненою (с. 3) або іншою спеціальністю – проводяться вступні випробування у формі співбесіди з фахових дисциплін відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове вступне випробування має на меті визначити рейтинг вступника, за яким визначається претендент на навчання на підставі виявлення відповідності рівня їх теоретичних знань та практичної підготовки вимогам освітньої програми зі спеціальності «Туризм» за ступенем «бакалавр».

В процесі співбесіди комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.
2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з теоретичних основ туристичної діяльності, історії туризму, основ географії рекреації та туризму.

Оцінка виставляється членами екзаменаційної комісії за відповіді на поставлені запитання з переліку питань, що складає змістову частину програми.

Оцінка за результатами співбесіди виставляється за 100-бальною шкалою.

3.2. Особи, які одержали диплом молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися на бакалаврській програмі на другому (третьому) курсі (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) зі спеціальності «Туризм» складають додаткове випробування (у формі співбесіди) з технології туристичної діяльності.

Додаткове випробування має на меті визначити встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеною програмою.

Оцінка за результатами додаткового фахового випробування виставляється за 100-бальною шкалою.

3.3. При підрахунку конкурсного балу для осіб, зазначених у п. 3.2 враховується середня оцінка, одержана за фахове вступне випробування та додаткове вступне випробування.

3.4. Для конкурсного відбору при прийомі на навчання осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста спорідненої спеціальності **конкурсний бал** обчислюється шляхом додавання:

- балів фахового вступного випробування;
- середнього балу документа про освіту (додатка до диплому).

Результати вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3.5. Для вступників, які одержали освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю, при зарахуванні на бакалаврську програму конкурсний бал обчислюється як сума середньої оцінки за фахове вступне випробування та додаткове вступне випробування й середнього балу додатку до диплома молодшого спеціаліста, та вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3.6. **Середній бал документа про освіту** (додатка до диплому), якщо в ньому не подано бальної оцінки вступника, розраховується за середньою арифметичною до десятих та переводиться у 100-бальну шкалу шляхом його помноження на 20.

Наприклад,

$$4,4 \times 20 = 88 \text{ балів.}$$

3.7. У разі, якщо вступник **має однакові конкурсні бали** під час конкурсного відбору враховуються **додаткові бали** за участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що відповідають напряму підготовки.

За участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах з професійно орієнтованих дисциплін або спеціальності, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник приймав участь. Факт наявності та відповідності змісту публікацій напряму підготовки встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

4. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ Основи індустрії гостинності

Основна

1. Бабарицька В. Менеджмент туризму. Туроперайтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник/ В Бабарицька, О. Малиновська. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К.: Альтерпрес, 2008. - 288 с. - (Бібліотека професійного менеджера)
2. Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навчальний посібник/ В.Ф. Кифяк; В. Ф. Кияк. - Чернівці: Книги - ХХІ, 2008. - 344 с
3. Кляп М.П. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник/ М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. - К.: Знання, 2011. - 334 с.. - (Вища освіта ХХІ століття)
4. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник/ М. П.

- Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. - К.: Знання, 2008. - 661 с.
5. Мальська М.П. Організація туристичного обслуговування: підручник/ М. П. Мальська, В. В. Худо, Ю. С. Занько. - К.: Знання, 2011. - 275 с.
 6. Михайліченко Г.І. Організація туризму: Опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів/ Г. І. Михайліченко. - К.: КНТЕУ, 2011. - 141 с.
 7. Михайліченко Г.І. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання/ Г.І. Михайліченко; С. В. Мельниченко, Н. І. Ведмідь. - К.: КНТЕУ, 2011. - 76 с.
 8. Устименко Л.М. Основи туризмознавства: навчальний посібник/ Л. М. Устименко. - 2-ге вид., перероб. і доп.. - К.: Альтерпрес, 2011. - 345 с.. - (Бібліотека професійного менеджера)
 9. Холловой Дж. К. Туристический бизнес/ Дж. К. Холловой, Н. Тейлор ; пер. с 7-го англ. изд. Т. А. Черной, А. А. Кожевниковой. - 7-изд.. - К.: Знання, 2007. - 798 с.: ил.
 10. Чорненька Н. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник/ Н. Чорненька. - 3-тє вид., доп. і перероб. - К.: Атіка, 2009. - 392 с.

Додаткова

1. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник.— М.: Аспект Пресс, 2004. - 470 с.
2. Биржаков М.Б. Введение в туризм: Учебник. – Изд-ние 9-е, переработаное и дополненное. – СПб: Герда, – 2007. – 576 с.
3. Воронкова Л.П. История туризма и гостеприимства: Учебное пособие. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 304 с.
4. Ільїна О.В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. - Луцьк: Терен, 2004. - 104 с.
5. Квартальнов В. А. Туризм. 2-е изд., перераб. М.: Финансы и статистика, 2006. - 336 с.
6. Квартальнов В.А. Теория и практика туризма. М.: Финансы и статистика, 2003. – 672 с.
7. Крачило М.П. Основы туризмоведения. - К.: Вища школа, 1980. – 117 с.
8. Любіцева О.О., Бабрицька В.К. Туризмознавство: Вступ до фаху: підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 335 с.
9. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
10. Основы туристской деятельности: Учебник /Г.И Зорина, Е.Н.Ильина, Е.В.Мошняга и др.; Сост. Е.Н.Ильина.-М.:Советский спорт 2003. – 200 с.
11. Сокол Т.Г. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посібник. - К.: Рокор, 2001.
12. Сокол Т.Г. Основы туристичної діяльності: підручник. - К. : Грамота, 2006. – 264 с.

Розділ « Основи географії рекреації та туризму »

Основна

1. Алаев Э.Б. Социально-экономическая география: Понятийно-терминологический словарь. – М.: Мысль, 1983. – 350 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К., 2001. – 395 с.
3. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. – К.: «Палітра», 1997. – 130 с.
4. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2003. – 688 с.
5. Геоєкологія рекреаційних зон України. – К.: Нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 1996. – 200 с.
6. Ільїна О.В. Туризм. Рекреаційна географія. Поняття і терміни. – Луцьк, 2004.
7. Калитюк В.А. Рекреаційно-туристичний комплекс в умовах ринку. – Львів, 1999. – 162 с.
8. Ки́фяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги - XXI, 2003 – 300 с.
9. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – 3-тє видання з переробками та доповненнями. – К.: «Альтерпрес», 2005. – 436 с.
10. Любіцева О.О. Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України: навч. посібник. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
11. Мацола В.Л. Рекреаційно-туристичний комплекс України // НАН України. Інститут регіональних досліджень. – Львів, 1997. – 156 с.
12. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.П. Рекреационная география. – М.: МГУ, 1981. – 207 с.
13. Петраківський П. та ін. Туристичне краєзнавство: Навч. посіб. – Л., 2006.
14. Преображенский В.С., Веденин Ю.А. География и отдых. – М.: Знание, 1971. – 48 с.
15. Рутинський М. Географія туризму України: Навч. посіб. – Л., 2002.
16. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / за ред. В.Д. Орлова. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.
17. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: підручник для студ. географ. спеціальностей вищих навч. закладів. – Одеса: Астропринт, 2009. – 544 с.
18. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.
19. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії: Навчальний посібник. – К.: Атака, 2006. – 264 с.
20. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. Підручник. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 444 с.

Додаткова

1. Дроздов А.В. Основы экологического туризма: Учеб. пособие. – М., 2005.
2. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України: Навч. посіб. – К., 1993.
3. Теория рекреологии и рекреационной географии. – М.: Наука, 1992. – 178 с.
4. Туризм в Україні: Зб. норм.-прав. актів: У 5 т. / Упоряд. В.Д. Великанов; За ред. Б.І. Вихристенка. – Ужгород: Інформ.-вид. Агентство “ІВА”, 2000. - Т. 4. Постанови, накази.
5. Туристичні ресурси України. – К., 1996. – 352 с.
6. Український туристичний каталог. – К.: «К.У.С.», 1997. – 192 с.

Розділ «Історія туризму»

Основна

1. Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. История туризма. – Х.: ХНАГХ, 2005. – 312 с.
2. Воронкова Л.П. История туризма и гостеприимства. – М. Фаир-Пресс, 2004. – 303 с.

Додаткова

1. Воронкова Л.П. История туризма: Уч. пособие. – Воронеж: НПО «Модек», 2001. – 304 с.
2. Грицкевич В.П. История туризма в древности. – М.-Спб.: Герда, 2005. – 326 с.
3. Дворниченко В.В. Развитие туризма в СССР (1917 - 1983). – М.: ЦРИБ Турист, 2005. – 86 с.
4. Долженко Г.П. История туризма в дореволюционной России и СССР. – Ростов н/Д: Изд-во Ростовского ун-та, 1998. – 191 с.
5. Квартальнов В.А., Федорченко В.К. Орбиты «Спутника»: Из истории молодежного туризма. – К.: Молодь, 2006. – 152 с.
6. Квартальнов В., Федорченко В. Туризма соціальний: Історія і сучасність. – К.: Вища школа, 2007. – 342 с.
7. Крючков А.А. История международного и отечественного туризма. – М.: НОУ ЛУЧ, 2006. – 102 с.
8. Логинов Л.М., Рухлов Ю.В. История развития туристско-экскурсионного дела. – М.: ЦСТЭ-ЦРИБ «Турист», 2009. – 77 с.
9. Соколова М. В. История туризма: Учеб. пособие. – М.: Мастерство, 2002. – 352 с.
10. Усыкин Г.С. Очерки истории российского туризма. – М.-СПб: Герда, 2006. – 219 с.
11. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні. – К, Вища шк., 2002. – 195 с.

Навчальне видання

Програма вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5

Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.

*Лист погодження***Випускаючий підрозділ:** приймальна комісія

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Розробили	професор	Кожушко С.П.		
	доцент	Бойко Л.Г.		
	доцент	Виселко А.Д.		

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри:
 Протокол №_7_від_20.02._2017 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

_____ (П.І.Б.)

Документ узгоджено:

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
	Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Глуха Г.Я.		
	Начальник департаменту дидактики	Шкура І.С.		
	Методист департаменту дидактики	Тимофеєнко Л.П.		
	Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		